

Una realitat idealitzada

En les il·lustracions d'ABJ hi trobem escenes descriptives on es mostren espais de Teià plenament identificables. L'interès de les seves representacions però, no rau només en el detall figuratiu de les imatges, doncs no són dibuixos d'un realisme fotogràfic, sinó en la representació d'una realitat idealitzada. Com a bon dibuixant, el domini de l'ofici el portava a prescindir d'elements de la realitat que no li interessaven, o també a afegir-ne d'altres que li anaven bé per a la seva composició.

L'església, l'ajuntament, les masies de Teià i els seus entorns rurals, humanitzats, amb elements representatius de la vida de camp. Espais representats, ben reconeixibles, però des d'una visió molt personal. Tot plegat amb la sensació d'haver estat dibuixats en èpoques passades, refermant aquesta visió ideal del poble.

L'amabilitat feta dibuix

A Teià, ABJ s'hi sentia còmode, proper. S'identificava amb el seu paisatge, tant l'humà com el natural. El va representar tal com ell el percebia: poètic, harmoniós, plàcid i amable. Veient-ne les il·lustracions ens podem preguntar fins a quin punt les escenes mostren la realitat o són una projecció del mateix dibuixant amb la seva personalitat. Sens dubte, són una expressió de qui era i com era Antoni Batllori Jofré.

Composicions narratives

Tot i la quietud de les imatges, gairebé sempre plàcides i calmades, és habitual que hi apareguin personatges que duen a terme alguna acció: animals domèstics, ocells... D'aquesta manera, podem dir que convida a imaginar tota una història prèvia o posterior a l'escena dibuixada. Són, per tant, imatges descriptives amb un component narratiu.

Composicions equilibrades

Com en una balança, els elements dibuixats, tot i no ser composicions simètriques, aconseguen un equilibri visual absolut. A vegades, aquest equilibri es produeix gràcies a la mesura dels elements; altres vegades, mercès a la posició que ocupen. El resultat que se'n desprèn és una composició equilibrada i alhora complexa, que fuig de la simetria.

El traç de ratlletes

Amb una tècnica acurada, meticulosa, però alhora lleugera i amb especial gràcia, les formes són representades amb els seus volums i ombres. És una manera de dibuixar basada en petites ratlletes de traç curt que recorda la tècnica utilitzada pel gravat, tècnica que ABJ coneixia de sobres. Si observem bé les il·lustracions, veurem que aquest traç té una varietat de registres i matisos que demanen entretenir-s'hi per percebre'n tots els detalls.

Representar l'espai amb la perspectiva

Com a dibuixant amb una bona formació acadèmica, va tenir grans mestres, dominava la representació de l'espai i la profunditat, la perspectiva. Es pot reconèixer aquest mestratge en les il·lustracions en què apareixen elements arquitectònics.

Representar la profunditat

L'espai també el podem copsar, a més de les perspectives, amb la representació d'un canvi gradual en la intensitat del traç. En els dibuixos, veurem en primer terme un traç amb més valor o intensitat, i a mesura que la imatge expressa la llunyania, aquest traç es va fent més feble, menys intens, també més desdibuixat o imprecís. Però no per això els elements representats deixen de ser protagonistes o perden rellevància. ABJ aconsegueix atreure la nostra atenció en tota la composició, sigui en un primer pla, sigui en la llunyania, repartint elements d'interès per tota la composició.

Els arbres i altres elements vegetals

En aquest exercici d'observació de les imatges, si ens fixem en els elements vegetals, podem identificar algunes varietats d'arbres, tot i que no sempre es mostren de forma reconeixible. Aquesta idealització del paisatge el porta a representar els motius vegetals de manera genèrica. Tret dels pins, xiprers, pollancre i avets, que podem identificar clarament, la resta d'espècies o varietats es mostren amb representacions ambigües, que suggereixen més que no pas confirmen.

Presència constant d'orenetes

Trobem aquestes aus en una gran majoria d'il·lustracions. És curiós veure com totes elles volen en la mateixa direcció, de dreta a esquerra, qui sap si potser pel fet que ell dibuixava amb la mà dreta.

L'estiu o el bon temps

En aquestes imatges de Teià, tant per la presència de les orenetes com per la vegetació es pot copsar un ambient de bonança que ens remet a la primavera i l'estiu.